

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

INNKALLING TIL FJELLSTYREMØTE

Det innkalles til fjellstyremøte mandag 06.09.22. kl. 19.00

Møtested: Fjellstyrekontoret

Sakliste følger vedlagt.

Varamedlemmer møter ved særskilt innkalling. Medlemmer som er forhindret i å møte må derfor varsle sitt personlige varamedlem snarest mulig slik at vedkommende får anledning til å sette seg inn i saklisten.

Vel møtt.

.....
sekr.

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

FJELLSTYREMØTE TORSDAG 16.06.2022

SAKLISTE

22/2022 Referatsaker

23/2022 Regulering av småviltjakta 2022

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

M Ø T E B O K

Sak nr. 22/2022 behandlet i fjellstyremøte den 06.09.2022

Arkiv:

Følgende medlemmer var til stede:

Björg H. Skjerdingstad, Steinar Trondsetås, Jon Holden, Jon Vårhus, Inge Even Danielsen, Vidar Aune, Olav Tronsaune, Arne Inge S. Nordfjell, Mari Bolingmo og Bente Volden

Forfall:

Saksbehandler:

Fra administrasjonen deltok:

REFERATSAKER

RS 20/2022

Innstilling til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

M Ø T E B O K

Sak nr. 23/2022 behandlet i fjellstyremøte den 06.09.2022

Arkiv: 11.0

Bjørg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsetås, Jon Holden, Jon Vårhus, Inge Even Danielsen, Vidar Aune, Olav Tronsaune, Arne Inge S. Nordfjell, Mari Bolingmo og Bente Volden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

Fra administrasjonen deltok:

REGULERING AV SMÅVILTJAKTA 2022

Bakgrunn:

I Fjellevens §23 er det nedfelt at fjellstyret skal avgjøre om det skal gis løyve til å drive fangst av småvilt og jakt med hund på småvilt. Fjellstyret har mulighet til å avgrense antallet vilt som kan felles, innskrenke jakttida, jaktform og jaktområde. I tillegg kan fjellstyret sette begrensninger for antall jegere som kan bedrive jakt. Før vedtak etter §23 heter det at kommunen skal uttale seg. Denne myndigheten er delegert til fjellstyrene fra Holtålen kommune i kommunestyresak 48/16.

Med bakgrunn i gjennomførte småvilttakseringer på statsallmenningene i Holtålen har fjellstyrene nå et grunnlag for å sette føringer for årets småviltjakt.

Vurdering:

Først en kort redegjørelse om kunnskapsgrunnlaget for saken:

På statsallmenningene i Holtålen gjennomføres det årlig hønsefugltakseringer, som legges til grunn for fjellstyrenes behandling av småviltjaktas reguleringer. I år er det gjort noen endringer i takseringsopplegget sammenliknet med tidligere år. Dette som en konsekvens av vedtak av fjellstyrene i Holtålen våren 2022. Vedtaket ble fattet etter å ha gjort en helhetlig vurdering av takseringsopplegget som har vært gjennomført over flere år. Endringene som ble vedtatt dreide seg i hovedsak om å gå bort i fra områdetakseringer og over på linjetakseringer, som i dag er den mest utbredte og førende takseringsmetoden. Videre ble det besluttet å se på mulighetene for å redusere omfanget av takseringene i Hesjedal statsallmenning. Dette er i år fulgt opp med å ta ut linjene i del-områdene Båttjønndalen og Fjesetfjellet. I tillegg er områdetakseringen som ble gjennomført i Hesjedal tatt bort. I Haltdalen er de to områdetakseringene som tidligere har blitt gjennomført kuttet ut. I Gauldal statsallmenning er det lagt opp et nytt takseringsopplegg for linjetakseringer. Linjene er lagt opp etter faglige råd fra hønsefuglportalen. Videre ble det vedtatt av fjellstyrene at takseringene etter hvert skal administreres fra fjellstyrekontoret. Det har man i år gjort i større grad enn tidligere, og en vil komme lengre med det til neste år.

Årets takseringer ble gjennomført i perioden 6. august – 20. august. Etter dette ble

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

registreringene kvalitetssikret og varsel ble sendt til hønsefuglportalen om at takseringene var avsluttet. Hønsefuglportalen gjorde da analyser av takseringsresultatene og oversendte dette i en rapport til fjellstyrene. Etter dette er det gjort vurderinger av rapporten/resultatene og skrevet sak til fjellstyrene som er sendt ut senest en uke før møtet. Denne saksgangen/tidslinjen danner grunnlaget for tidspunktet for takseringene som gjennomføres.

Årets takseringer:

Som nevnt i avsnittet over var det i år en del endringer i forhold til takseringene. Det er taksert i 3 del-områder; Berghøgda, Middagskneppen og Gauldal. Alle 3 del-områder fyller kravet om minimum kilometer linjelenge og totalt antall observasjoner for å gi gode estimater hver for seg. Takseringene har dermed et tilstrekkelig datagrunnlag for å gi pålitelige estimater for alle 3 del-områder. I tillegg har vi et samleestimat for alle 3 områdene.

Totalt er det under takseringene registrert 1602 fugl. Dette tallet er ikke sammenliknbart med tidligere år, da det er byttet takseringsmetode i Gauldal. Tallene for Berghøgda og Middagskneppen er imidlertid sammenliknbare med tidligere år. I disse to områdene er det til sammen registrert 1392 fugl under årets takseringer (1421 i 2021). Til sammenlikning ble det registrert bare 311 fugl i de to områdene i 2012, som blant de siste 10-15 årene kanskje har vært det dårligste rypeåret. I 2018, som kanskje har vært det beste i samme periode ble det registrert 2274 fugl. Med dette som bakgrunn ser en at dette varierer en del fra år til år.

En sentral måleparameter fra takseringene er estimert kyllingproduksjon. For 2022 er estimert kyllingproduksjon 4,7 (5,7 i 2021). Sammenliknet med 2021 viser estimatene en liten nedgang i kyllingproduksjon. Hvorvidt dette er reelt avhenger av flere forhold. Det er mange usikkerhetsmomenter, værforhold/takseringsforhold er et av dem. Dette må en alltid ta i betraktning når en sammenlikner mellom år. Fra taksørene meldes det om variasjon i antall observasjoner mellom områdene. En del syntes å se en trend der kullene ble funnet høyt i terrenget. Hvorvidt det er noe i det er også usikkert, men det er en tendens som flere har meldt om. I tillegg meldes det om en del store og fine kull, der kyllingene er store og godt flyvedyktige. Det er også observert små kull og det er gjort funn av reir med egg som ikke er klekt. Alt dette må tilsies å være helt normalt (hvis en kan si at noe er normalt eller unormalt når det gjelder rypeproduksjonen). At det er variasjon er vanlig og vitner bare om at det er svært mange faktorer som påvirker rypeproduksjonen, mange av dem kjenner vi trolig ikke en gang til.

I og med at opplegget med linjetakseringer er nytt av året i Gauldal statsallmenning, ble det besluttet å gjennomføre en områdetaksering for å ha som sammenlikning. Dette var områdetakseringen i Jålvola, som har vært gjennomført i flere år. Resultatet fra denne var funn av 48 voksne ryper og 111 kyllinger. Dette gir 4,6 kyllinger per 2 voksne. Dette ligger på nivå (noe lavere) med fjoråret i samme område.

Sammenlikner man kyllingproduksjonen for årene 2019, 2020, 2021 og 2022, ser en at dette i stor grad ligger på tilsvarende nivå for de 4 årene. Tettheten av fugl varierer noe mer, men der kan varierende takseringsforhold være et sterkt påvirkende forhold.

Antallet voksen fugl funnet under takseringene forteller noe om hvor mye voksen fugl (stamfugl) som finnes. Sammenlikner man dette tallet mellom år kan en få et innblikk i hvordan de forrige års forvaltningsregimer har virket på stamfugl-bestanden. Selvsagt er det også mange andre faktorer som påvirker denne, men det kan være et interessant tall å følge med på. I løpet av de fire siste årene har dette tallet ligget forholdsvis stabilt med en topp i 2019 (etter svært godt produksjonsår i 2018), og en liten nedgang i 2020 og 2021, før en oppgang igjen i 2022. Dette tilsier at det er bra med voksen fugl, noe som stemmer godt overens med de inntrykk man

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

fikk i løpet av vinteren og våren.

I forhold til værforhold gjennom våren og sommeren var det mye som tydet på at det var svært gode forhold i det en kan kalle klekke-perioden. Det var varmt vær og insektene blomstret opp for fult, noe som er viktig i denne perioden. Videre utover har det vært fuktig og kaldere temperaturer, og det er mulig at dette kan ha virket negativt for noen kull. Det er vanlig at man hvert år får såkalte omleggingskull, der høna av ulike årsaker legger nye egg. For slike omleggingskull kan værforholdene mulig ha vært dårligere, og det er en mulighet for at det har gått galt med en del av disse kullene.

Smågnagerbestandene i fjellet er også dette året godt synlige. Mens det på vårsnøen enkelte steder kunne tegne til et lemme-år, ser det ut til at dette ikke har slått til. Det er imidlertid bra med mus å se, og mange av taksørene melder om flere observasjoner av jordugle, fjellvåk og andre rovfuglarter som typisk vet å vise seg i år der det er godt om smågnagere.

Forvaltning/reguleringer av rypejakta:

Fjellstyrenes oppgave tilknyttet småviltforvaltning har flere sider. På den ene siden skal fjellstyrene etter Fjelloven sørge for at nordmenn under like vilkår skal ha rett til å drive med jakt på småvilt på statsallmenning. På en annen side skal fjellstyrene sørge for at viltet forvaltes på en forsvarlig måte. Jakttid, fangstbegrensninger og antall jaktkort som skal selges er i denne sammenhengen relevante faktorer. Når det gjelder jakttid har det tradisjonelt vært jaktstart 15. september på statsallmenningene i Holtålen. Dette synes det naturlig å videreføre. Videre har det mellom år variert hvor lang jaktseasonen har vært. I fjor ble det vedtatt å tillate jakt frem til 23.12, med mulighet for å vurdere forlengelse frem til jaktidsramme. Dette ble gjort ved at jakta ble forlenget til 28.02. Dette kan være en fornuftig måte å gjøre det på. Dette er også i tråd med vedtaket fra Holtålen kommune der myndighet etter §23 4. ledd i fjelloven ble delegert til Ålen og Haltdalen fjellstyrer. I vedtaket står det at «*Fjellstyrenes vedtak bør utformes slik at regulering av jakta kan skje på kort varsel*». Dette er det fornuftig å ha en åpning for, dersom det er forhold som dukker opp under jakta som tilsier at en bør ta grep.

Kvoter/bag-limit er verktøy som skal bidra til å styre uttaket etter bestanden det enkelte år. Bag-limit er den mest benyttede formen for kvote. Sesongkvoter benyttes også enkelte steder. Hva som er met riktig og best forvaltningsmessig er det vanskelig å konkludere om. Når en velger å benytte dagskvoter (bag-limit), så er det vesentlig at en bruker dette på riktig måte. En bør være restriktiv med lave kvoter i år der tettheten og produksjonen er spesielt lav, men samtidig åpne opp begrensningene i gode år. Dette vil si å enten sette en høy bag-limit, eller ikke ha bag-limit i det hele tatt i svært gode år. Trolig er det i dårlige år at kvotebegrensninger kommer til sin rett. Nå tilsier vel takseringsresultatene at vi hverken har et svært dårlig eller svært godt år dette året. Dermed vil det være naturlig å legge seg på noe tilsvarende nivå som de tre siste årene. Dette vil si en bag-limit på 3 eller 4 ryper. Det er lite trolig at det i sum vil utgjøre en stor forskjell i antall skutte ryper ved jaktslutt om dagskvoten settes til 3 eller 4 ryper. Det er likevel et viktig poeng i å vurdere om en skal lande på 3 eller 4. Dette basert på at en kvote på 3 ryper per dag med de takseringsresultatene vi har i år, vil si en kvote på 2 eller lavere i år der takstresultatene er lavere. En må derfor bruke kvote-systemet riktig, slik at uttaket ikke settes for høyt, samtidig som en må ha noe å gå på for år som blir dårligere. Med de tettheter og den produksjonen som takstresultatene viser for våre områder i år, vurderer en det som at en har et godt stykke nedover å gå før resultatene skal kunne beskrives som såpass dårlige at man virkelig må vurdere mer restriktive tiltak. Dette ser en godt om en sammenlikner våre resultater med resultatene fra andre områder i landet, og hvilke kvoter/reguleringer som settes der. Eksempelvis er det på Statskog Røros sine terrenger basert på årets takseringer estimert en tetthet på 17 ryper per km² og en kyllingproduksjon på 3,9 kyllinger per par. Der er det satt en

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

begrensning på 4 ryper per dag. Disse tallene ligger en god del under våre tall der tettheten er estimert til 42 ryper per km² og kyllingproduksjonen til 4,7 kyllinger per par.

Statskog har studert fangstrapporteringen fra jegere i Nordland og Troms over år, og funnet at sju av ti jegere ikke skyter ei eneste rype i løpet av en jakt dag. Det er kun tre av ti som får fangst i løpet av en jakt dag, og for disse stopper gjerne fangsten på ei rype.

Fra rapporteringen fra jegerne som kjøpte jaktkort av Ålen fjellstyre i fjor, er det gjennom Inatur rapportert 551 jakt dager. Til sammen er det rapportert om 1094 felte li- og fjellryper. Dette gir et gjennomsnitt på i underkant av 2 ryper per jeger per dag. Av de 551 jakt dagene er det bare rapportert om 30 jakt dager uten fangst. I Inatur ligger det en oversikt som viser at 63 jegere ikke leverte fangstrapport for småviltjakta 2022. I tillegg vet en ikke om jegerne som har levert rapport har rapportert for alle jakt dager, eller bare for dagene de fikk fangst. Sammenliknet med tallene fra Statskog, er det trolig at de som ikke får fangst er dårligere til å rapportere enn de som skyter ryper. Det reelle gjennomsnittlige antallet ryper som ble felt per jeger dag i 2021 er dermed svært sannsynlig lavere enn 2.

Dette illustrerer igjen at det kanskje ikke vil utgjøre en stor forskjell om en har en dagskvote på 3 eller 4 ryper i år der bestanden er som de to-tre siste årene. En velger å innstille på en dagskvote på 4 ryper, og så blir det opp til fjellstyrene å vurdere om dette er et fornuftig nivå.

Kortsalg etter 6. oktober er også en faktor som fjellstyrene må styre for det enkelte år. En ser ingen gode grunner til å gjøre noen store endringer på dette opplegget fra de siste årene. Saksbehandler vil imidlertid foreslå at sesongkortene som tilbys etter 6. oktober for utenbygdsboende legges ut på inatur som et søknadsbasert tilbud, der jegerne kan søke på kortene med en kort søknadsfrist. Dette kan for en del virke mer rettferdig enn et salg med først til mølla-prinsippet, slik det har vært praktisert tidligere. En vil foreslå å videreføre dette prinsippet for salg av dags- og ukekort, men altså ikke for sesongkort. For øvrig foreslås bare mindre justeringer i fordelingen av antall kort.

Skogsfugl:

Det er tidligere år utprøvd ulike former for taksering av skogsfugl. En har foreløpig ikke funnet noen metode som viser seg å gi et fornuftig/pålitelig resultat. I saksfremlegget for reguleringer av småviltjakta 2021 ble det påpekt at en bør jobbe videre med å finne en metode for å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag for forvaltningen av skogsfugl. Dett har en foreløpig ikke kommet noe lengre med, da ressursene i år er brukt på å gjøre de omtalte endringer i rypetakseringene. En har derfor heller ikke i år noe kunnskapsgrunnlag som er fremskaffet spesielt for skogsfugl. Man kan imidlertid ta utgangspunkt i takseringsresultatene for rype og værforholdene i klekkeperioden og tida etterpå. Dette tilsier til sammen at mulighetene for at det har vært en god produksjon av skogsfugl er til stede. En fornuftig tilnærming vil kanskje være å gjøre som tidligere, åpne for begrenset jakt på skogsfugl. Tidligere år har det vært satt jakttid mellom 1. og 31. oktober, med en kvote på 1 skogsfugl per jeger per dag. Brunfugl har vært fredet. En går i innstillingen inn for å videreføre tidligere reguleringer for skogsfugl, med unntak av jakttida, som en vil foreslå endret til 15.09 – 31.10. Begrunnelsen for dette er at en ikke ser noen store argumenter for å ikke kunne starte skogsfugljakta samtidig som rypejakta.

Vurderinger etter Naturmangfoldloven:

Jamfør §7 i Naturmangfoldloven skal fjellstyrene vurdere saken opp mot bestemmelsene i lovens §8-12: småviltbestandene har naturlige svingninger. I denne saken er forslag til føringer for årets jakt vurdert med bakgrunn i gjennomførte rypetakseringer. Kunnskapsgrunnlaget er det beste som en innen rimelige krav kan fremskaffe. En mener at de føringer som foreslås gjør

FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN SA

at en i liten grad vil påvirke neste års hekkebestand, og at et potensielt uttak vil være bærekraftig. Dette er begrunnet i saken med fremlagte tall over voksen fugl funnet i takseringene over år. En anser saken som tilstrekkelig vurdert i forhold til tilgjengelig kunnskap (§8) og føre-var-prinsippet (§9). §10-12 vedrørende den samlede belastningen av økosystemet, å unngå og begrense skader på naturmangfoldet og kostnadene ved miljøforringelse er også vurdert.

Tabell 1. Vedtatt bag-limit og jakttid i perioden 2019 -2021, år som må sies å være sammenliknbare med dette året (2022).

År	Bag-limit	Jakttid
2019	4	15.09-28.02
2020	3	15.09-23.12
2021	4	15.09-28.02

Innstilling til vedtak:

1. Jakttida for rype settes til 15.09.22 – 23.12.22 på statsallmenningene i Holtålen. Eventuell forlengelse av jakta vurderes senere.
2. Det settes en dagskvote (bag-limit) på 4 ryper (samlet for li- og fjellrype).
3. Jakttida for skogsfugl settes til 15.09 – 31.10. Brunfugl er fredet, og det settes en dagskvote (bag-limit) på 1 hannfugl (orrhane/tiur).
4. Harejakt med hund for innenbygdsboende tillates fra og med 15.09.
5. Øvrig småvilt følger gjeldende jaktidsrammer.
6. Begrenset kortsalg: Sesongkortene legges ut for søknad og trekning, ukekort og dagskort legges ut for direkte salg. Søknadsfrist på sesongkortene settes til 13. september. Dags- og ukekort legges ut for salg via inatur fra og med 14. september klokken 09:00.

Ålen fjellstyre:

Med hund: 7 sesongkort totalt, 2 ukekort per uke og 9 dagskort per uke.

Uten hund: 7 sesongkort totalt, 2 ukekort per uke og 12 dagskort per uke

Haltdalen fjellstyre:

Med hund: 3 sesongkort totalt, 2 ukekort per uke og 7 dagskort per uke

Uten hund: 3 sesongkort totalt, 2 ukekort per uke, 10 dagskort per uke

7. Endring av reguleringene kan skje, og jakta kan bli stoppet (midlertidig eller permanent) på kort varsel dersom det er forhold som tilsier det.

Vedtaket er fattet etter § 23 i Fjelloven og vurdert i forhold til §§ 8-12 i Naturmangfoldloven.

Behandling:

Vedtak: